

MAVZU. LIDERLIK VA JAMOADA ISHLASH (LIDERLIK SIFATI)

Reja.

1. Liderlik nima?
2. Liderlik darajalari.
3. Liderlik sifatlari.
4. Jamoada ishlashda liderning vazifasi.

Maqsad

Ushbu mashg'ulotning maqsadi — ishtirokchilarda liderlik sifatlarini rivojlantirish, jamoada samarali ishlash, nizolarni konstruktiv boshqarish, motivatsiya berish va jamoani umumiy maqsad sari birlashtirish ko'nikmalarini shakllantirishdir.

Liderlik — bu boshqalarni ilhomlantirish, yo'naltirish va bir maqsad sari birlashtirish qobiliyatidir. Lider bo'lish faqat buyruq berish emas, balki odamlar sizga ishonsa va ergashsa, demak siz haqiqiy lidersiz.

Liderlik darajalari

O'z-o'ziga lider — avvalo, inson o'z hayotini boshqarishni, o'zini tartibga solishni va maqsad sari mustaqil harakat qilishni o'rganishi kerak.

Vaziyatda lider — muayyan holatda mas'uliyatni o'z zimmasiga olib, boshqalarga yo'l ko'rsatish. Bu vaqtincha, lekin muhim rol.

Jamoada lider — jamoaning umumiy ishini boshqarish, vazifalarni taqsimlash va hammani bir maqsad sari yo'naltirish.

Guruhda lider — kichikroq guruh ichida yetakchilik qilish va guruh a'zolari o'rtasida uyg'unlikni ta'minlash.

Liderlik sifatlari

Tizimli ko'nikmalar — ishni rejalashtirish, vazifalarni aniq bo'lib chiqish, tartib va muddatlarga amal qilish.

Kommunikativ ko'nikmalar — odamlarga tushunarli gapirish, tinglay olish, nizolarni tinch hal qilish.

Ichki sifatlar — o'ziga ishonch, halollik, mas'uliyat, bardoshlilik.

Jamoadada ishlashda liderning vazifasi

Lider jamoadada nafaqat boshqaruvchi, balki ruhiy tayanch va yo'l ko'rsatuvchi bo'lishi kerak. Uning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

Ishonch va ochiqlik muhitini yaratish

Har bir a'zo o'z fikrini bemalol ayta oladigan, tanqid yoki kulgi qo'rquvisiz erkin muloqot qiladigan muhit yaratish.

Jamoa ichida halollik va adolat tamoyillariga qat'iy rioya qilish.

O'z harakatlari bilan o'rnak bo'lish: liderning o'zi ochiq bo'lsa, jamoa ham shunday bo'ladi.

Kuchli tomonlarni aniqlash va to'g'ri yo'naltirish

Har bir a'zoning qobiliyatlari, bilimlari va tajribasini tahlil qilish.

Vazifalarni shunday taqsimlangki, har kim o'zi eng yaxshi natija bera oladigan yo'nalishida ishlasin.

A'zolarga rivojlanish imkoniyatlari berish: yangi vazifalar, treninglar, murabbiylik.

Natijani kuzatish va yo'nalishni to'g'rilash

Rejaga muvofiq ishlarning qanday ketayotganini muntazam tekshirib borish.

Kamchiliklarni o'z vaqtida aniqlab, jamoani tanqid emas, yechimga yo'naltirish.

Maqsadga erishish uchun strategiyani moslashtirish, zarur bo'lsa, reja va vazifalarni qayta ko'rib chiqish.

Motivatsiya va ilhom berish

Yutuqlarni e'tirof etish va muvaffaqiyatlarni birgalikda nishonlash.

Qiyin vaziyatlarda ham jamoaning ruhini tushirmaslik.

Ilhomlantiruvchi nutqlar, shaxsiy namunalar va kichik g'alabalar orqali jamoani energiya bilan to'ldirish.

Nizolarni boshqarish

Qarama-qarshiliklar paydo bo'lsa, ularni ochiq va oqilona hal qilish.

Har ikki tomonni tinglab, jamoa manfaatiga mos keladigan yechim topish.

Nizolarni yangi imkoniyatga aylantirish — ya'ni, kelishmovchiliklardan dars olish.

Yaxshi lider — bu faqat buyruq beradigan odam emas, balki jamoaning ruhini, ishonchini va ishchanligini doimiy ravishda qo'llab-quvvatlaydigan shaxsdir. U o'zining liderlik sifatlari bilan jamoani muvaffaqiyat sari olib boradi.

Amaliy mashqlar:

1. Amaliy mashqlar: Liderlik va jamoada ishlash

O'z-o'zini baholash — liderlik sifatlari ro'yxati

O'zingizning liderlik sifatlaringizni yozing: ishonch, mas'uliyat, kommunikatsiya, sabr-toqat va boshqalar. Har bir sifatga 1 dan 5 gacha baho bering (1 — zaif, 5 — kuchli). Qaysi jihatlar ustida ishlash kerakligini aniqlang.

2. Rol o'ynash: Vaziyatga liderlik qilish

Guruh bo'lib kichik holatlar tuzing (masalan, jamoada ish taqsimoti, muammoni hal qilish yoki motivatsiya berish). Har bir guruhdan bir kishi lider rolini bajaradi, boshqalar a'zo sifatida qatnashadi. So'ngra liderlarning harakati va qarorlari tahlil qilinadi.

3. Jamoa ichidagi kuchli va zaif tomonlarni aniqlash

Guruhda har bir a'zo o'z kuchli tomonlari va rivojlantirish kerak bo'lgan jihatlarini yozadi. Lider sifatida har bir a'zo uchun qanday vazifalar mos kelishini muhokama qiling va reja tuzing.

4. Kommunikatsiya mashqlari: Faol tinglash va fikr bildirish

Juftlikda ishlang: bir kishi o'z fikrini bildiradi, ikkinchisi faol tinglaydi va keyin eshitganlarini o'z so'zlari bilan takrorlaydi. Shundan so'ng fikrlar almashiladi, tushunmovchiliklar aniqlanadi.

5. Muammo yechish: Nizo boshqaruvi

Jamoada yuzaga kelgan kichik nizoni simulyatsiya qiling. Lider sifatida nizoni hal qilish strategiyasini ishlab chiqing, barcha tomonlarni tinglang, yechim toping va jamoaga taqdim eting.

6. Motivatsiya usullarini topish

Guruhda yutuqlarni qanday e'tirof etish va rag'batlantirish haqida fikr almashing. Har bir a'zo uchun kichik rag'batlantirish variantlarini yozing va muhokama qiling.

7. Reja tuzish va monitoring qilish

Jamoaga kichik loyiha yoki vazifa bering. Lider sifatida ish taqsimoti, muddatlar va monitoring tizimini tuzing. Vazifa bajarilishini kuzating va kerak bo'lsa, rejani qayta ko'rib chiqing.